

A NÉPEGÉSZSÉGÜGYI CÉLÚ VASTAGBÉLSZŰRÉSI PROGRAM MÁSODIK LÉPCSŐJE, A TISZTÁZÓ CÉLÚ KOLONOSZKÓPOS VIZSGÁLATOK TAPASZTALATAI

DR. SZEPES ZOLTÁN
VASTAGBÉLSZŰRÉS SZAKMAI VEZETŐ
PHD, HABIL. EGYETEMI DOCENS, SZEGEDI TUDOMÁNYEGYETEM

*„EREDMÉNYEK A NÉPEGÉSZSÉGÜGYI
SZŰRÉSEK HAZAI GYAKORLATÁBAN”*
C. ZÁRÓRENDEZVÉNY

2023. NOVEMBER 22.

SZÉCHENYI

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

A VASTAGBÉLRÁK INCIDENCIA ÉS MORTALITÁS A RÁKMEGELŐZŐ ÁLLAPOTOK IDŐBEN TÖRTÉNŐ FELISMERÉSÉVEL ÉS MEGFELELŐ MENEDZSMENTJÉVEL JAVÍTHATÓ

A colon polyp/adenoma a CRC legjobb indikátora
A polypok többsége azonban többnyire tünetmentes!

A normál colon epitelsejtek

hisztopatológiai és molekuláris hatásokra transzformálódnak.

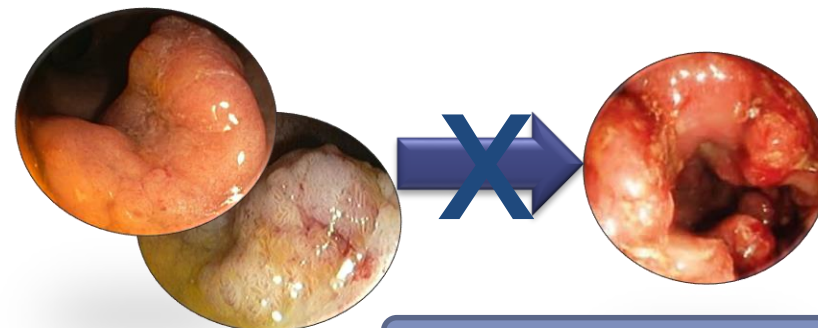
Adenomatózus polypok

- A carcinogenezis folyamatána átmeneti stádiuma
- 50 éves korban az **átlag** populáció 33%-ában megtalálhatók polypok
- 70 éves korban 50%-os incidencia

Adenoma – CRC transzformáció

- APC, K-ras mutációk a korai stádiumban
- p53 mutációja a malignus folyamatok kialakulását triggereli

5-10 év

Diagnózis

Szűrés

Minőségi colonoscopy

Menedzselés

Endoszkópos, sebészeti intervenciók

Pontos staging

Onkoteam

Utánkövetés

Postpolypectomiás kontroll

Oncologiai követés (kolonoszkópia, CT, labor..)

A VASTAGBÉLSZŰRÉS JELLEMZŐI

A szervezett vastagbéliszűrés evidenciákra támasztják alá

- **NEM CSAK RÁKSZŰRÉS! Rák ÉS rákmegelőző állapot szűrés**
- A polypektómia csökkenti CRC incidenciát és mortalitást
- CRC előfordulást 66-90%-kal, míg a mortalitást 31-65%-kal csökkenti
- Opportunistikus szűrés nem helyettesíti

A célpopuláció szenzitív

- A szűrés elfogadása kulcskérdés → kétlépcsős szűrés

A szűrés fenntartható legyen és rendszerbe legyen foglalva

- Meghívás, jogosultság, ismételt meghívás ciklusai –szűrés irányítás
  - Társzaktám részvétele a szűrésben,
  - Finanszírozás
- Talált eltérések menedzselése
- Kiszűrt betegek utánkövetése

Szűrési módszer hatékony, olcsó, szenzitív és specifikus legyen

- iFOBT
- Minőségi kolonoszkópia szükséges
  - Megfelelő alternatíva (CT, labor stb.) még nincs

MINŐSÉGI KOLONOSZKÓPIA

JOGSZABÁLYI HÁTTÉR

60/2003. (X. 20.) ESzCsM 2. számú melléklete tartalmazza a 9603 szakmakódú népegészségügyi célú, célzott vastag- és végbélszűrés személyi- és tárgyi minimumfeltételeit.

43/1999. (III. 3.) Korm. Rendelet az egészségügyi szolgáltatások Egészségbiztosítási Alapból történő finanszírozásának részletes szabályairól

Szűrést végző laborok TÁRGYI :

- Nagyfrekvenciás vágóberendezés
- Minimum HD rendszer
- Virtuális festés
- 2 db HD kolonoszkóp
- UH-s tisztító
- Mosó - fertőtlenítő berendezés
- Képarchiváló rendszer
- CO2 insufflátor
- Előírt fogyóeszközök

Szűrés végző laborok SZEMÉLYI:

- 2 gasztroenterológus
  - 3 év gyakorlat és
  - Min. 150 vizsgálat/év
- 2 szakasszisztens
- adminisztrátor (előjegyzés, lejelentés)
- További javaslatok:
  - Munkaidőn túl (is), finanszírozott szedáció/altatás feltételei

- TVK mentes
- 13 emelt összegű ÚJ OENO kódok kerültek bevezetésre
  - 3 szakmát érintően (labor, gasztr., pathológia)
- Teljesítmény alapú juttatás
  - 80%-s kifizetési kötelezettség
- Országos TEK

MGT Colon Szekció és Endoszkópos Szekció ajánlása után az MGT vezetősége és a Kollégium támogatásával

SZŰRŐ KOLONOSZKÓPIÁK ON-LINE STRUKTÚRÁLT RÖGZÍTÉSI FELÜLETE

OSZRCOMM

QA/#KoloDataDetailEditPlace:1/824688+false

Országos Közegészségügyi Intézet
OSZR Kommunikációs Modul

Kolonoszkópiai szűrésre jelentkezett lakosok kezelése Felhasználói gyorslisták kenessey

Páciens adatok	Intézmény adatok
Páciens TAJ*: 071897994	Intézmény NEAK kód*: 12345
Páciens neve: PATAKI ERZSÉBET	Intézmény címe*: teszt intézmény cim
Szűrőprogram: 20181001 v2	Intézmény neve*: teszt intézmény
Korábban rögzített kolon eredmények:	
2018.11.30. 2019.01.10.	
2019.01.14. 2019.01.15.	
2019.01.16. 2019.01.22.	
2019.01.22. 2019.01.30.	
2019.05.21.	

Orvos, vizsgálat és időpont adatok	Intézmény adatok
Orvos pecsét száma*: 11111	Szakasszisztens neve: <input type="text"/>
Orvos neve*: Teszt Orvos	Segédasszisztens neve: <input type="text"/>
Vizsgálaton részt vevő további orvos pecsét száma: <input type="text"/>	Adminisztrátor neve: <input type="text"/>
Vizsgálaton részt vevő további orvos neve: <input type="text"/>	Vizsgálat elfogadása: Igen
Vizsgálat dátuma*: 2019.04.02	Ha "nem", akkor az ok: <input type="text"/>
	Vizsgálat ideje (napszak): <input type="text"/>

Anesztézia	Béltisztaság
Alkalmazott módszer*: nem volt	Béltisztáshoz használt készítmény: Picoprep
Ha "nem", akkor az ok*: páciens nem egyezett bele az á	Jobb colon*: 0
benzodiazepin: diazepam (mg): 500	Haránt colon*: 2
benzodiazepin: flunitrazepam (mg): <input type="text"/>	Bal colon*: 3
benzodiazepin: midazolam (mg): <input type="text"/>	
benzodiazepin: egyéb (mg): <input type="text"/>	
opioid: fentanyl (mg): <input type="text"/>	
opioid: nalbuphyn (mg): <input type="text"/>	

QA/#KoloDataDetailEditPlace:1/824688+false

Országos Közegészségügyi Intézet
OSZR Kommunikációs Modul

Kolonoszkópiai szűrésre jelentkezett lakosok kezelése Felhasználói gyorslisták kenessey

Coecum elérés*: Igen - fotóval / videóval dokume	Eszköz visszahúzási ideje (perc)*: 10
Ha "nem", akkor az ok: <input type="text"/>	Kolonoszkópia makroszkópos eredménye: nemnegatív

Benignus	Malignus	Egyéb
-----------------	-----------------	--------------

Észlelték száma (db): 1 Eltávolítottak száma (db): 1

Ha nem távolítottak el az összeset, miért:

Makroszkópos jellemzés (legszélyosabbnak ítélt elváltozás)	Eltávolítása
Jellemzése:	Eltávolítás módja: <input type="text"/>
Elhelyezkedése: <input type="text"/>	Eltávolítás mértéke: <input type="text"/>
Mérete (cm): <input type="text"/>	
Szerkezete / alakja: <input type="text"/>	
Párizs-i klasszifikáció: <input type="text"/>	
Kudo klasszifikáció: <input type="text"/>	

Szövetten alapján legszélyosabb elváltozás

Szövetteni minta: nem	Szövetteni mintagyűjtés típusa: <input type="text"/>
Eltávolított elváltozás, minta szerkezete: <input type="text"/>	Eltávolított elváltozás, minta grádusa: <input type="text"/>

Egyéb megjegyzések

7 napon belül fellepő szövődmény(ek)*:

Orvos szabad szöveges megjegyzés:

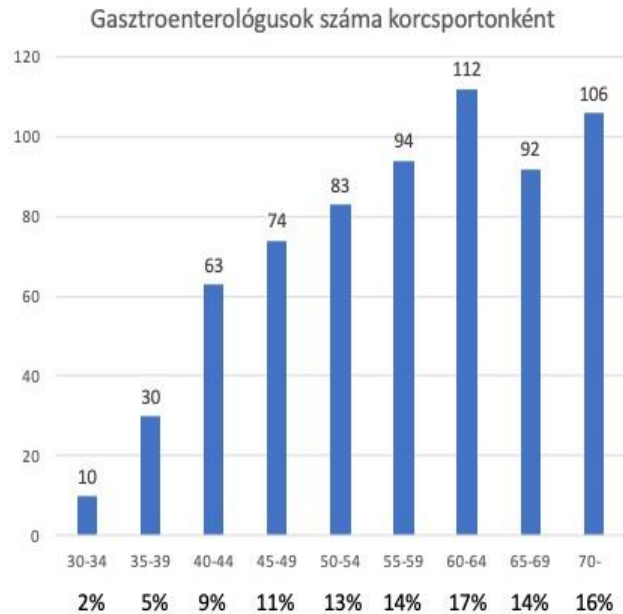
További teendő a pácienssel*: háziorvoshoz irányítva

Bezár Lelet készítése Mentés

ENDOSZKÓPOS LABOROK FŐBB MUTATÓI (2021)

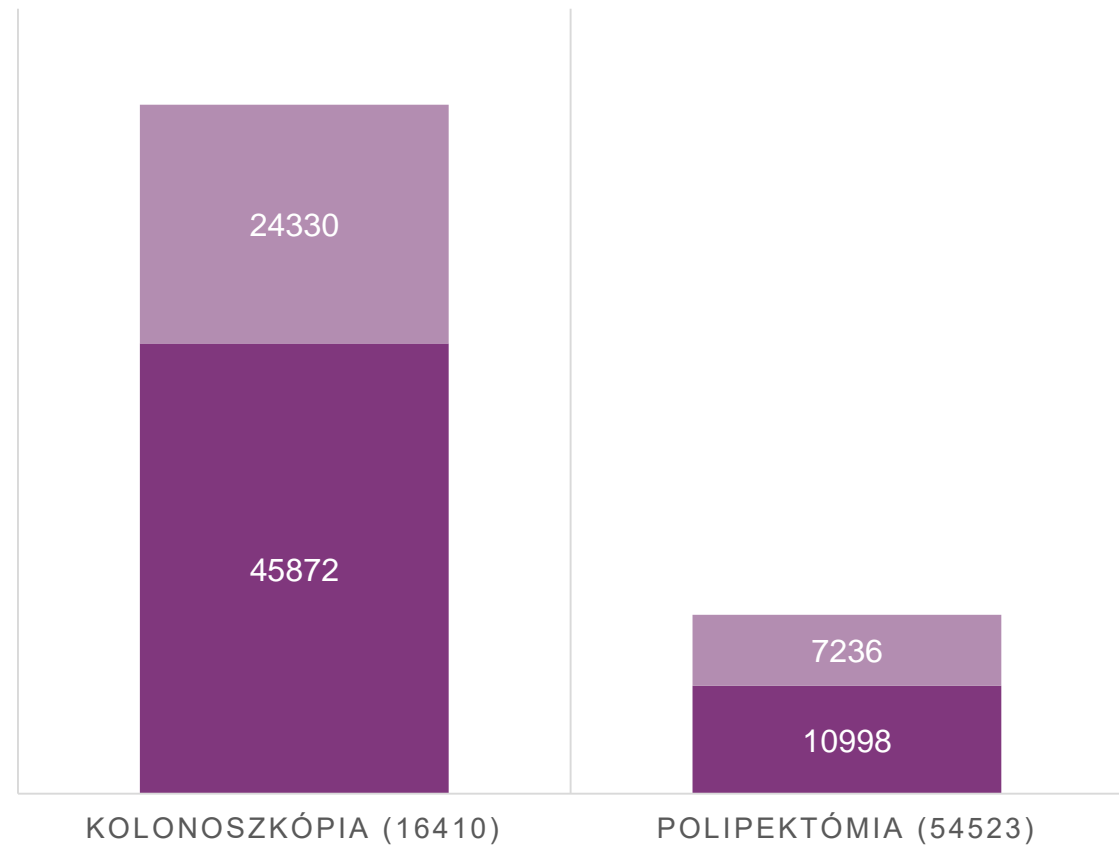
Orvos

- 664 GE szakorvos*
  - 310 fő 60+
- 260 „szűrő” orvos
  - 2022-ben 207 aktív
  - 2023-ban 203 aktív

Asszisztens

- 253 csatlakozott asszisztens
  - 2022-ben 223 aktív
  - 2023-ban 239 aktív

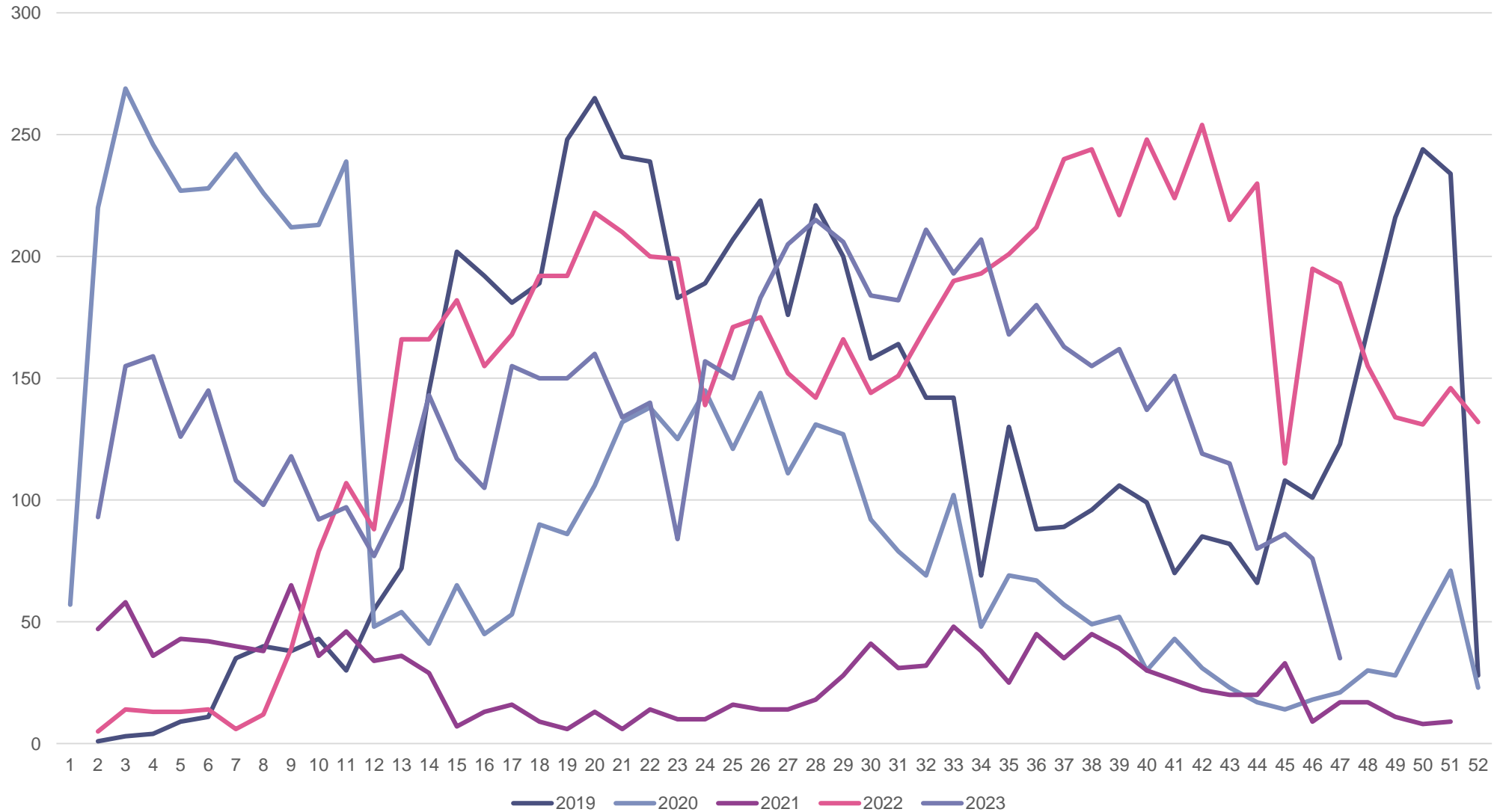
■ Szűrő intézet ■ Nem szűrő intézet

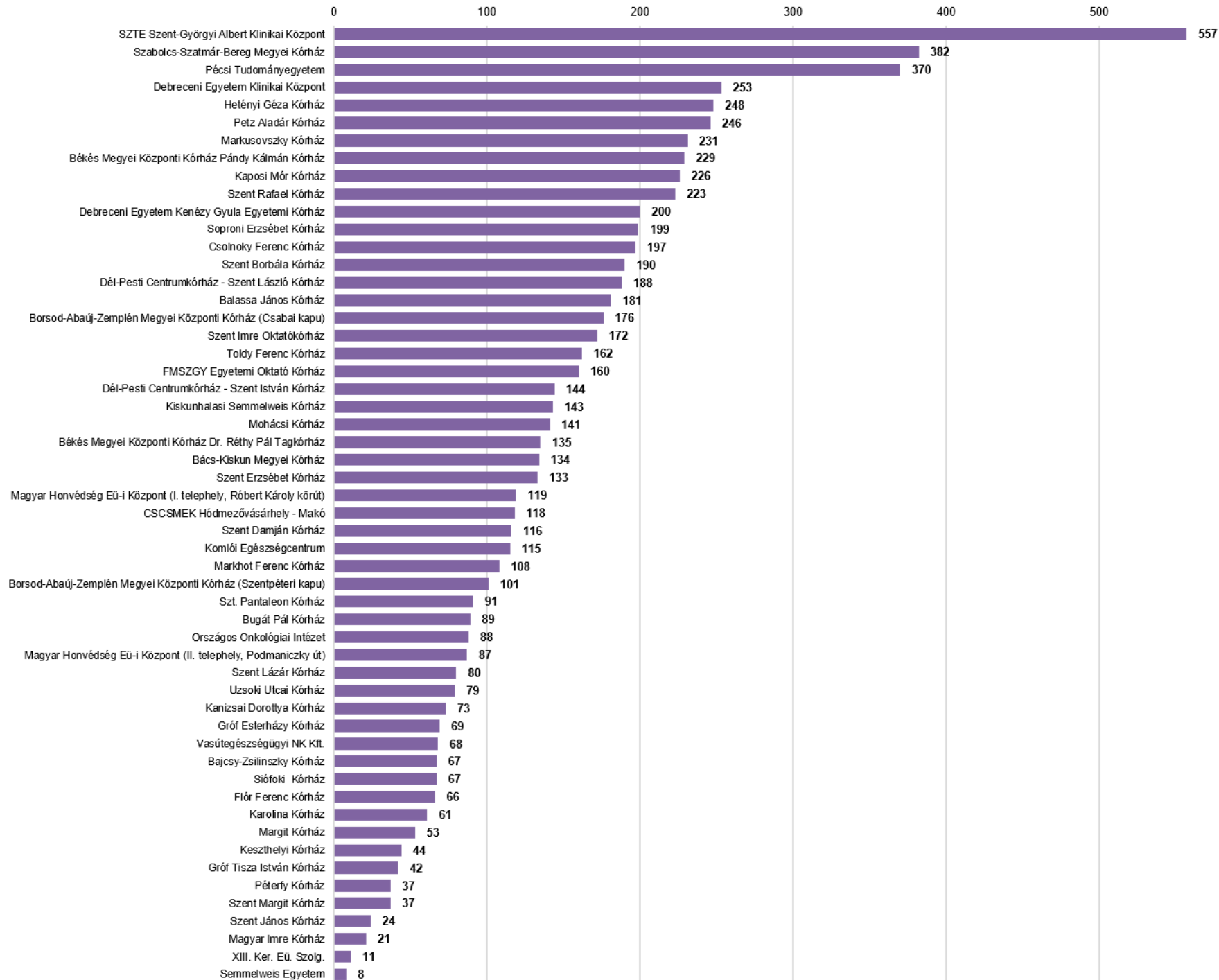
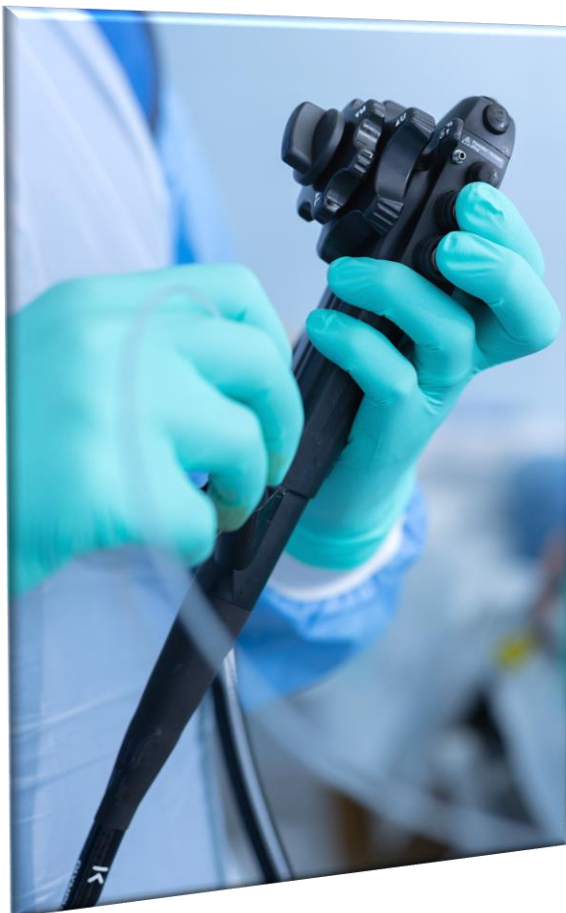
*forrás: OKFŐ

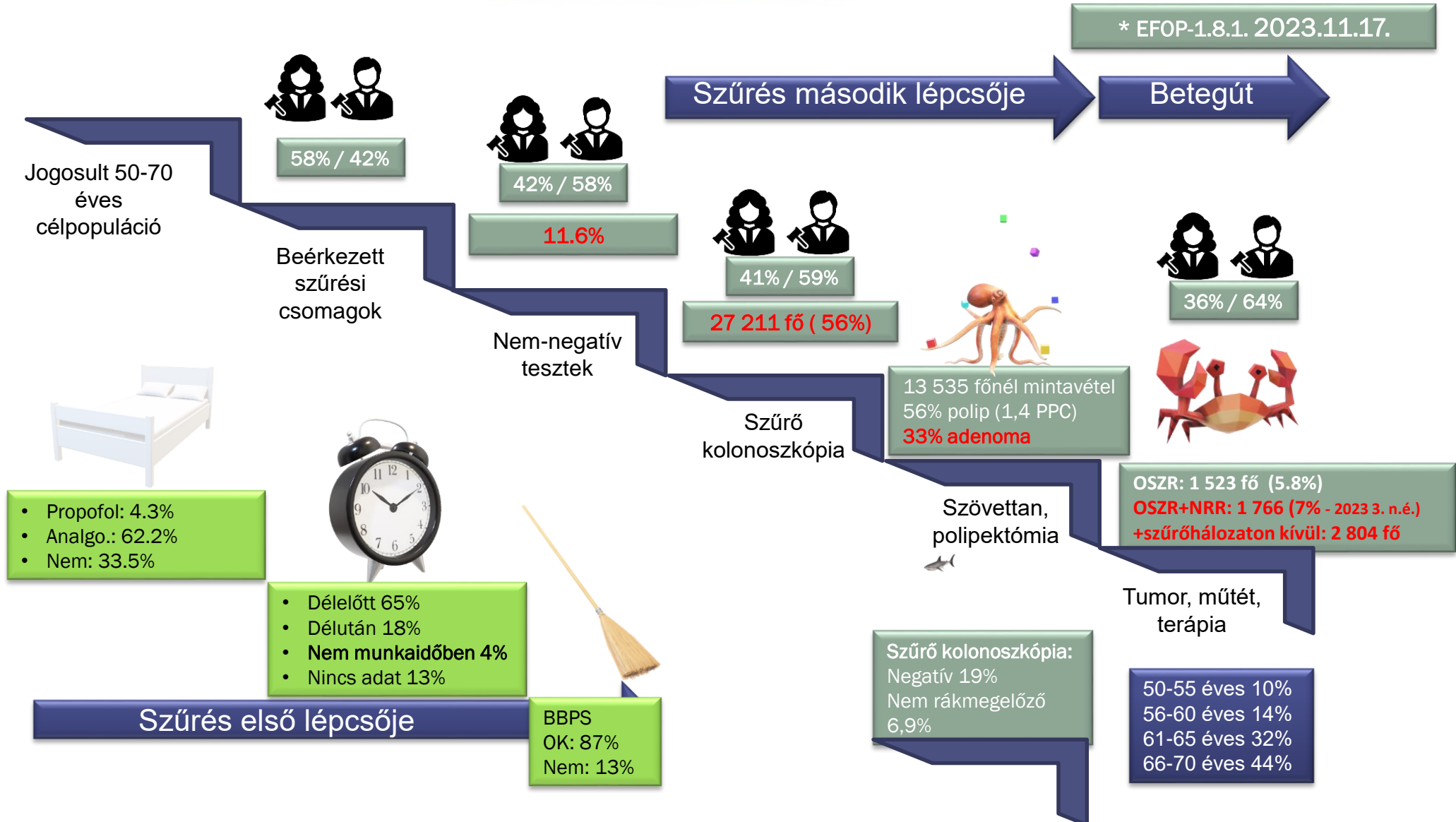
SZŪRŐ KOLONOSZKÓPOS (OENO 42750) VIZSGÁLATOK SZÁMA HETI BONTÁSBAN

SZŰRÉSES VIZSGÁLATOK INTÉZETENKÉNT

SZŰRÉS-SZERVEZÉS, -TELJESÜLÉS (FŐBB) ADATAI *

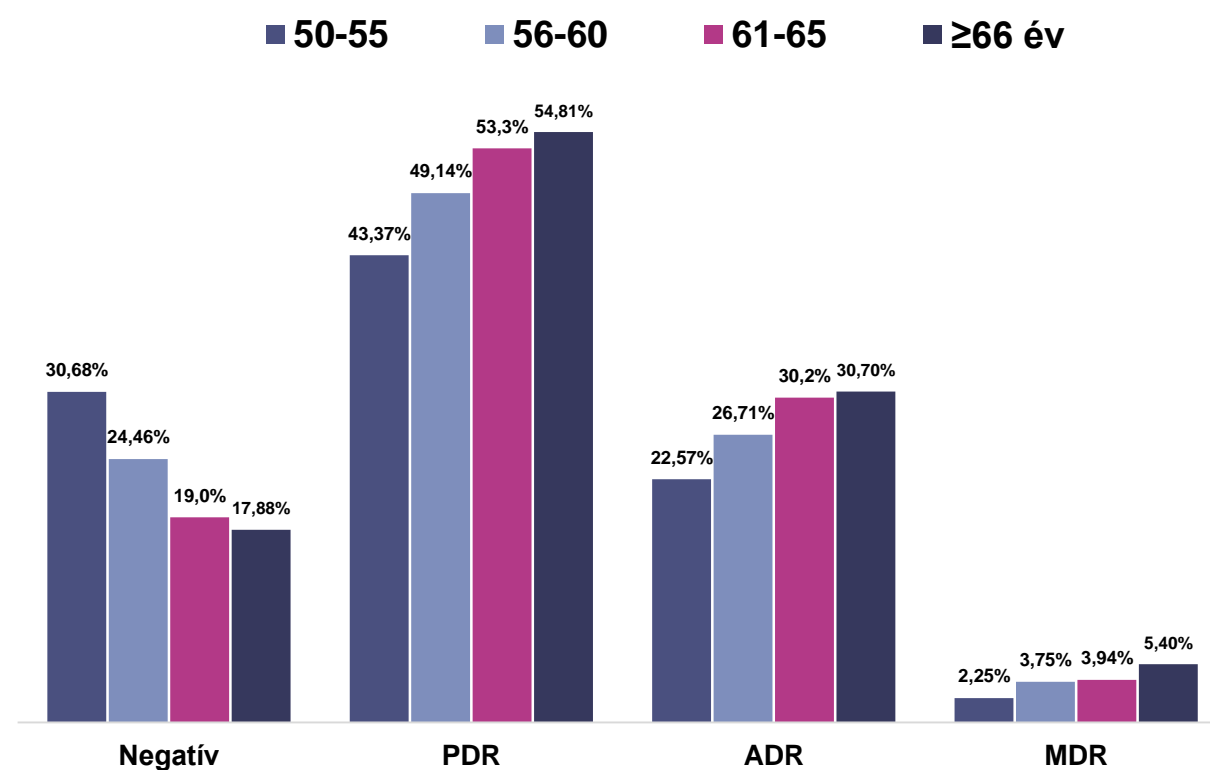
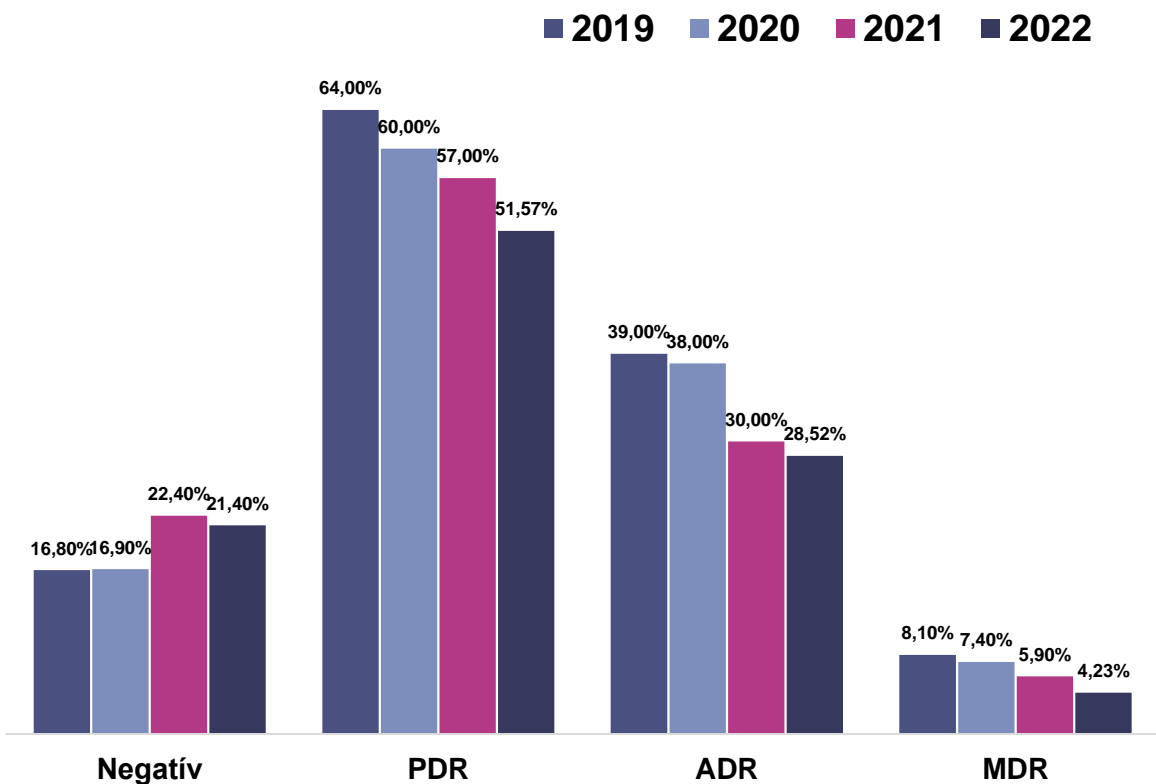

A SZŪRŐPROGRAM FŐBB MINŐSÉGI MUTATÓI 2022-BEN

	ÁTLAG	CÉLÉRTÉK
Negatív vizsgálati ráta	21,43%	–
ADR	28,52%	≥ 25%
PDR	51,57%	≥ 40%
PPC	1,02	–
Polipektomia aránya	46,14%	–
Vastagbélrák (MDR)	4,23%	–
Coecum intubációs ráta	91,98%	≥ 90%
Megfelelő béltisztaság	91,40%	≥ 90%

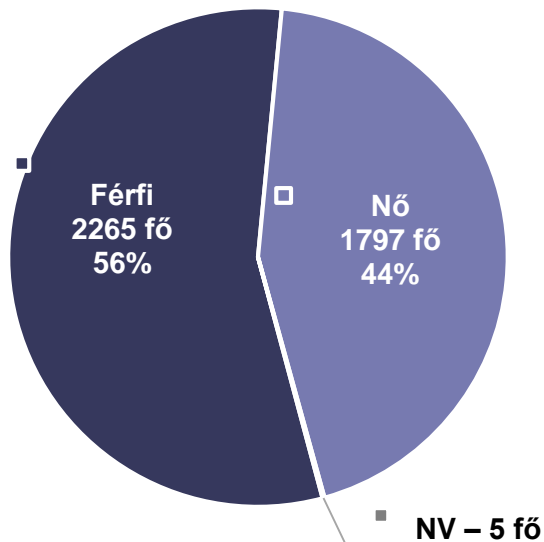

SZŰRŐ KOLONOSZKÓPOS VIZSGÁLATOK KIMENETI MUTATÓINAK VÁLTOZÁSA A SZŰRŐPROGRAM 4 ÉVES PERIÓDUSÁBAN ÉS AZ ÉLEKOR FÜGGVÉNYÉBEN

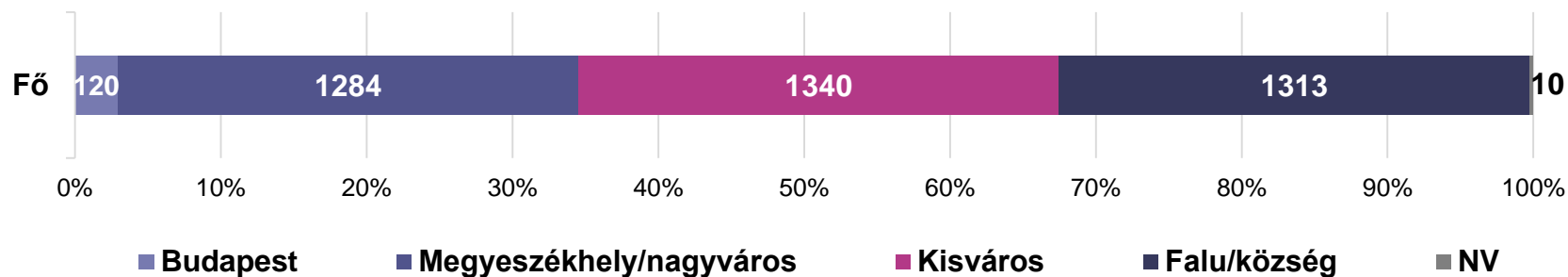
PÁCIENSELÉGEDETTSÉG-MÉRÉS I.

Válaszadók neme (N=4.067)

- Pácienselégedettség-mérés **bevezetésének éve: 2020.**
- **Módszere:** kolonoszkópiás vizsgálatot követően átadott papír alapú **kérdőív**, illetve laborokban elhelyezett QR-kódos tájékoztatók (online elérhető kérdőív)
- Az anoním kérdőív **25 számozott kérdést** tartalmazott: a demográfiai, technikai kérdések mellett 18 zárt és 1 nyitott kérdés mérte a páciensek vizsgálatával való elégedettségét
- **2023. november 17-ig** összesen **4.067** feldolgozható **kérdőív érkezett** be a szűrőprogramban együttműködő endoszkópos laborokból és közvetlenül a páciensektől

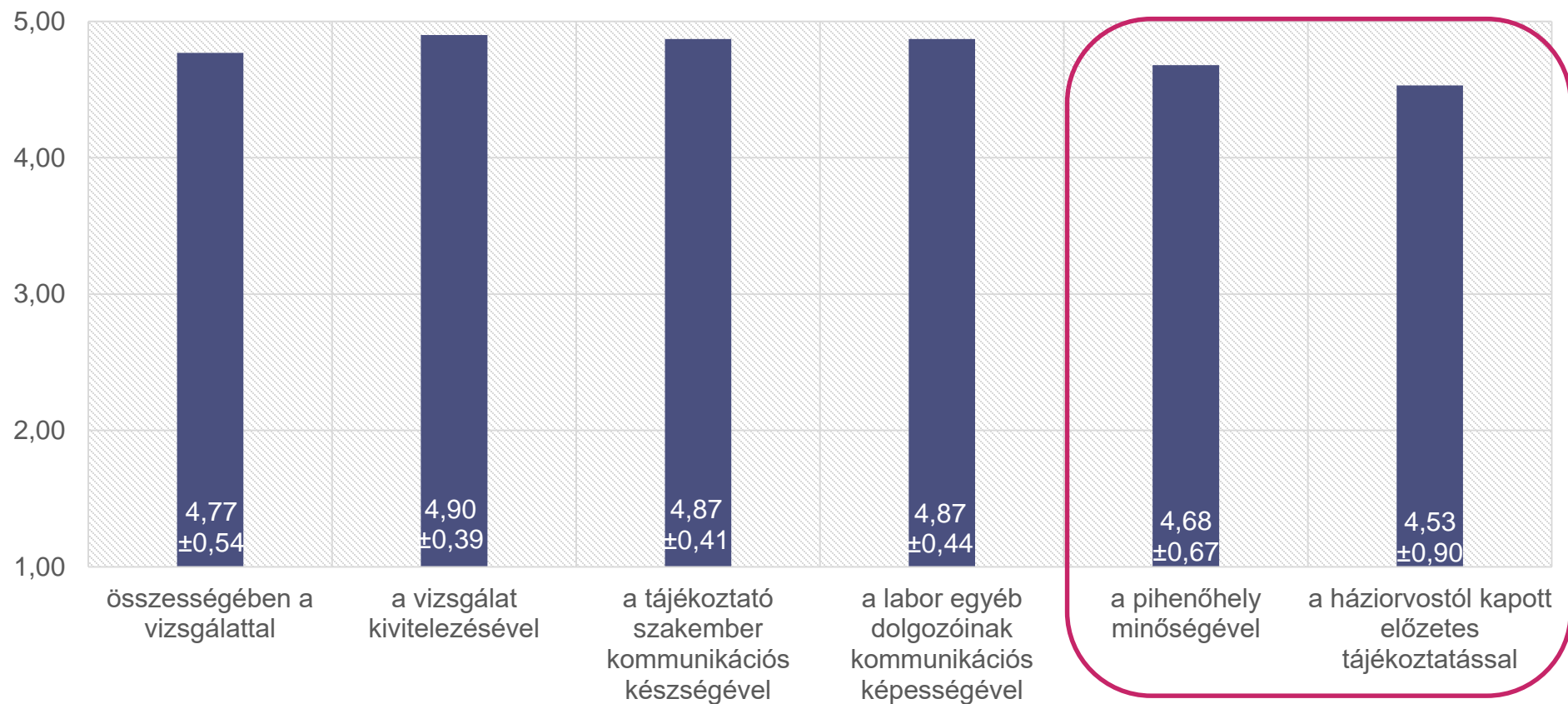
Válaszadók lakhelyének típusa (N=4.067)

PÁCIENSELÉGEDETTSÉG-MÉRÉS II.

N=4.067

Elégedettség...

ÖSSZEFOGLALÁS

Minőségi kolonoszkópia szem előtt tartásával, szakmai konszenzuson alapuló jogszabályok kerültek kialakításra

- Minőségi mutatókat helyettesítő mennyiségi mutatók HR belépéshez
- Kornak megfelelő tárgyi minimumfeltételek
- Rendelet célja a folyamatos, magas szakmai színvonalú ellátás (polipektómia is)

Országos szűrő hálózat megalakult

- 56 szolgáltató (50%), 65 telephely (45%)
- Teljesítményi mutatók alapján OENO 16410 63%-t végzik el
- Első strukturált adatközlő felület
- Szűrő hálózati tagok terhelését homogenizálni kell

Szűrő hálózat minőségi mutatói meghaladják a nemzetközi standardokat

Páciens elégedettségi kérdőív: kedvező tapasztalatok

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!

A KÖZÖLT ADATOK EGY RÉSZÉ AZ EFOP-1.8.1-
VEKOP-15-2016-00001 „KOMPLEX
NÉPEGÉSZSÉGÜGYI SZŰRÉSEK” KIEMELT PROJEKT
KERETÉBEN MŰKÖDŐ MUNKACSOPORTOK
FELMÉRÉSÉBŐL SZÁRMAZNAK, AZ NNGYK
MEGBÍZÁSÁBÓL.

SZÉCHENYI

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE